

1984

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren | Lezen voor Iedereen
eenvoudigcommuniceren.nl
lezenvooriedereen.be

1984 maakt deel uit van de serie *Wereldverhalen*; klassiekers
naverteld in eenvoudige taal

Deze uitgave is een bewerking van *1984* van George Orwell (1948).
Bewerking in eenvoudig Nederlands: Vicky Hoogmartens
Redactie en vormgeving: Eenvoudig Communiceren
Beeld: Shutterstock

© 2022 | Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige
andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

ISBN/EAN 978-90-8696-702-5
NUR 286

1984

George Orwell

IN MAKKELIJKE TAAL

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Voorwoord

1984 is een van de beroemdste boeken in de wereld. Het is vertaald in 65 talen. De schrijver van het boek is George Orwell. Hij was een Engelse schrijver en journalist.

Orwell schrijft het boek *1984* in het jaar 1948, vlak na de Tweede Wereldoorlog. Het vertelt hoe de wereld eruit zal zien in het jaar 1984. En dat is niet goed. Het is een sombere, akelige wereld. De Partij is de baas. En de Partij liegt over alles. Ze zeggen het één, maar ze doen het ander. Daardoor weet je niet meer wat waar is. En *Big Brother*, de grote leider, is overal.

Winston Smith is de hoofdpersoon in het boek *1984*. Winston haat Big Brother en de Partij. Hij schrijft daarover in een dagboek. Dat is niet verboden, want er zijn

geen wetten. Maar het is wel heel gevaarlijk. Winston heeft ook een geheime relatie met Julia. En dat is misschien nog gevaarlijker.

Waarom is *1984* een belangrijk boek? George Orwell zag veel oorlogen van dichtbij. Hij zag dat veel mensen macht willen. Ze willen de baas zijn. Ze willen andere mensen vertellen wat ze moeten doen. Of wat ze moeten denken. Dat doen ze vaak door de waarheid te verdraaien of te liegen.

Met het boek *1984* waarschuwt Orwell ons voor leiders die veel macht willen. Orwell vindt dat je altijd goed moet nadenken over wat je hoort en leest. Want niet alles wat je hoort en leest is waar.

Orwell bedacht voor dit verhaal veel nieuwe woorden. Deze woorden staan schuin gedrukt in dit boek. Je vindt ze terug in de woordenlijst achterin dit boek. Sommige van deze woorden gebruiken we nog steeds.

We praten bijvoorbeeld nog steeds over Big Brother. Denk maar aan de televisieshow.

Orwell bedacht voor dit verhaal ook nieuwe apparaten. Hij schrijft bijvoorbeeld over *tele-schermen* die tegen je praten. En die zien wat je doet. En er zijn *spreek-schrijvers*. Dat zijn apparaten die je stem horen en je woorden opschrijven. Een soort computers dus. En bedenk je dit: toen Orwell het boek schreef in 1948, waren er nog geen computers.

Deel 1

De flat van Winston Smith

Het is een koude dag in april en de klokken slaan dertien. Het waait hard. Winston Smith loopt snel naar huis en gaat gauw zijn flat binnen.

In de hal ruikt het naar oude kool en stof. Op elke verdieping hangt dezelfde grote poster. Zeker een meter breed. Er staat een mooie man op.

Hij heeft een dikke, zwarte snor. Zijn ogen volgen Winston door de hele flat. Onder het gezicht staat: *Big Brother is watching you*. Grote Broer ziet u.

De lift werkt niet, want er is geen stroom. Dus neemt Winston de trap naar de zevende verdieping. Dat gaat langzaam. Hij moet vaak rusten. Winston is pas 39 jaar, maar hij heeft een slecht been. Hij is klein en mager.

Hij draagt de grote, blauwe overall van de Partij. Daardoor lijkt hij nog kleiner. Zijn haar is blond. Zijn gezicht is rood en ruw door de slechte scheermesjes en de kou.

In zijn appartement klinkt een stem. Die komt uit een *tele-scherm*, een apparaat in de muur.

De stem zegt: 'Attentie, attentie! Zojuist kregen wij goed nieuws van het front. De oorlog is voorbij. Hier volgt het nieuws ...'

Dat kan alleen maar slecht nieuws zijn, denkt Winston. En, ja hoor, een stuk chocola van dertig gram is vanaf volgende week nog maar twintig gram.

Winston zet het toestel zachter. Je kunt het namelijk niet helemaal uitzetten.

Boven zijn hoofd hoort hij een helikopter. De politie, die overal naar binnen kijkt. Winston is niet dol op de politie. Maar de *Denk-politie* is veel erger.

Die kan horen en zien wat je denkt.
Overal staat die kop van Big Brother op.
Op geld, op postzegels, op boeken, op
pakjes sigaretten. Altijd kijken die ogen je
aan. Altijd klinkt er een stem uit het tele-
scherm. Of je nu slaapt of wakker bent,
werkt of eet, binnen of buiten bent. Altijd
en overal.

Londen in 1984

Winston kijkt uit het raam van zijn appartement. Buiten is het koud en het waait. De zon schijnt, maar toch is er nergens kleur. Alleen het grote gezicht op de posters heeft kleur. De donkere ogen kijken Winston kil aan.

Winston ziet de armoedige huizen. Ramen met stukken karton ervoor. Kapotte daken. Scheve tuinmuren. Vieze houten hutjes zijn het. In de straten zitten grote gaten.

Ergens ontploft een bom. Er vallen elke week wel twintig of dertig bommen op Londen. Is het in Londen altijd zo geweest?, denkt Winston. Hij weet het niet meer. Vanuit zijn raam ziet hij het gebouw waar hij werkt, het Ministerie van de Waarheid. Het is een enorm, wit gebouw. Wel driehonderd meter hoog.

Het heeft drieduizend kamers boven de grond, en onder de grond nog eens drieduizend. Winston kan vanuit zijn raam de woorden op de witte muur lezen. De drie slogans van de Partij:

OORLOG IS VREDE
VRIJHEID IS SLAVERNIJ
ONWETENDHEID IS KRACHT

Het zijn goede voorbeelden van *Nieuw-spraak*. Er klopt natuurlijk niks van de slogans. Oorlog is geen vrede. Maar de Partij zegt het. En dus is het zo.

Er zijn vier van die grote gebouwen in Londen. Ze steken boven alle andere uit. Het zijn de vier ministeries. Het Ministerie van de Waarheid. Dat liegt vooral. Het Ministerie van de Vrede, dat over oorlog gaat. Het Ministerie van de Liefde, dat de baas is over haat.

En het Ministerie van de Rijkdom. Dat gaat over armoede.

Winston draait zich om. Hij lacht. Dat is veiliger als je voor het tele-scherm staat. Hij gaat naar het keukentje. Er is alleen oud brood, voor het ontbijt van morgen. Hij pakt een fles jenever en steekt een sigaret op.

De Denk-politie

Winston gaat naar de zitkamer. Hij pakt een pen en een dik schrift uit een la. Het is een mooi schrift met zacht papier, een beetje geel en oud.

Winston heeft het in het geheim gekocht, in een vies winkeltje in een arme buurt.

De pen is ook mooi en oud.

Hij gaat zitten. Aan een tafel in de hoek.

Die kun je op het tele-scherm niet zien.

Nu kan de Denk-politie hem alleen horen.

Winston twijfelt. Hij is niet gewend aan schrijven in een dagboek.

Schrijven in een dagboek is niet verboden.

Niets is verboden of onwettig, want er zijn geen wetten. Maar als iemand het te weten komt, krijg je wel de doodstraf.

Of vijftwintig jaar in een werkkamp.

Zo werkt dat. De overheid zegt het één, maar doet het ander.

Winston schrijft met kleine letters:

4 april 1984.

Opeens stopt hij. Is het wel 1984?
Hij denkt dat hij geboren is in 1944 of
1945. Hij is 39 jaar. Misschien is het twee
jaar meer of minder. Hij weet het niet
zeker.

Dan schrijft hij snel en met grote letters:

WEG MET BIG BROTHER!

Winston schrikt. Die woorden zijn
gevaarlijk! Het is *mis-denk*. Hij wil het
blad uit het schrift trekken, maar hij doet
het niet. Het maakt toch geen verschil. Je
kan misdenk een tijd verbergen, maar
vroeg of laat krijgen ze je te pakken. De
Denk-politie kan je namelijk zien en horen
met het tele-scherm. Maar je weet nooit
wanneer. Misschien horen ze altijd alles.
Misschien zien ze altijd alles. Je weet het
niet zeker.

Maar ze krijgen je te pakken. Dat gebeurt altijd 's nachts, als je slaapt. Een hand op je schouders. Lichten in je ogen.

En dan verdwijn je. Je naam. Alles wat je hebt gedaan. Je wordt gevaporiseerd. Zo noemen ze dat. Afgeschaft. Weggemaakt.

Dan schrijft hij verder:

Ze schieten me dood. Weg met Big Brother.

Winston is bang. Voor wie schrijft hij zijn dagboek? Voor niemand! De Denk-politie zal het lezen en dan verbranden. Niets blijft er van hem over. Zelfs geen stukje papier.

En dan: een klop op de deur! Nu al? Hij blijft muisstil zitten. Misschien gaan ze weg. Maar nee, opnieuw een klop. Zijn hart klopt wild. Maar zijn gezicht staat kalm. Dat heeft hij jarenlang geoefend. Hij staat op en gaat traag naar de deur.